

Auca del bon boletaire

1. A molts països del món,
els bolets no els diuen res
i no hi perden ni un segon;
són un fruit que no els fa el pes.
2. Aquí no. És diferent,
i la gent a la tardor
se'n va a muntanya corrent
com si perdés la raó
3. Per això quan un no hi toca
o actua com un ximplet
li diem que és un tanoca
o bé un tocat del bolet.
4. El bolet ens aprofita
com les móres i els aglans;
és allò que diu la dita:
de les pedres en fem pans.
5. Els bolets són un menjar;
són com la carn vegetal
que si hom els sap triar
ben segur que no fan mal.
6. Duen fibra, proteïnes
vitamines i folats,
no tenen ossos ni espines,
ni causen ventositats.
7. Els podem menjar a la brasa,
amb ou, amb carn ben guisats,
o amb amanida de base.
Admeten molts combinats.
8. Si t'agraden amb afany,
un cop nets i trossejats,
podràs menjar-ne tot l'any
si te'ls guardes confitats.
9. Hi ha bolets de tota mena
i alguns tenen més d'un nom
Com la iaia els anomena,
no els anomena tothom.
10. Del rovelló, els de Girona
solen dir-ne pinetell.
Pinenca en diuen a Osona
i paratge a Sabadell.
11. No t'estranyi si hi ha gent
que s'hi faci un embolic
i digui mataparent
al que tu dius molleríc.
12. El poble els ha batejat
amb la gràcia que ho sap fer.
Fixa't en aquest llistat
Sonen tots la mar de bé:
13. Llengua de bou, albareny,
apagallums, barretet,
cama-sec, pebràs, sureny,
peu de rata i escarlet.
14. Cogomella, rebassola
ou de reig, rossinyolic
llenega, cep, cremallola
camagroc i fredolic.
15. Per anar a caçar bolets
cal que miris quin temps fa
i què diuen els experts.
Si ha fet vent deixa-ho estar.
16. No hi vagis mai amb la colla
com quan vas a fer el vermut;
tampoc a mata-degolla,
i no deixis el bosc brut.
17. L'equipament adequat
acostuma a ser un cistell,
una gorra, bon calçat
i no dur llana al clatell.
18. Ajuda't amb la navalla
i si cal amb el bastó.
La vista és el que treballa
i un xic la intuïció.
19. Cull els bolets sense pressa,
i vés augmentant l'estoc,
i si un bolet no et fa peça
no l'arrenquis del seu lloc.
20. La llei del bon boletaire
cal que tinguis molt present:
mirar molt, no cridar gaire
i saber on queda ponent.
21. Si havent fet una sortida
ben pocs bolets has trobat,
perquè no et prenguin la mida
compra'n uns quants al mercat.
22. Així, quan siguis a casa
en veure el cistell plenet
ningú no et tractarà d'ase
i es trauran tots el barret.
23. També es fan exposicions
i concursos de bolets
a Berga i altres racons,
i se'n cullen com llonguets.
24. Amb la taula ben parada
i els bolets cuinats, al plat,
paladeja'n la menjada.
I aquesta auca s'ha acabat.

Joan Vilamala, 2008